

Vergaderjaar 2000–2001

27 700

Financiële verantwoordingen over het jaar 2000

Nr. 19

**FINANCIËLE VERANTWOORDING VAN DE NATIONALE SCHULD
(IXA)**

Deze financiële verantwoording bestaat uit:

- de rekening van verplichtingen, uitgaven en ontvangsten, zoals blijkt uit bijgevoegde staten, voorzien van een toelichting;
- de op deze rekening aansluitende saldibalans per 31 december 2000, voorzien van een toelichting.

Den Haag, 15 maart 2001

De Minister van Financiën,
G. Zalm

INHOUDSOPGAVE	blz.
REKENINGSTAAT	
– Uitgaven en verplichtingen	4
– Ontvangsten	6
ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE REKENING	
1. Inleiding	7
2. Dekking van de financieringsbehoefte in 2000	7
3. Omruil en terugkoopfaciliteit	8
4. Uitgifte van DTC's	10
5. Risicomanagement	10
6. Garantieverlening	12
7. Geïntegreerd middelenbeheer	12
ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE REKENING	
– Verplichtingen en uitgaven	14
– Ontvangsten	18
SALDIBALANS (inclusief toelichting)	21
BIJLAGE: Lijst van gebruikte termen en hun betekenis	26

**Financiële verantwoording van de Nationale Schuld (IXA) over het
jaar 2000**

Rekening van verplichtingen, uitgaven en ontvangsten

Financiële verantwoording van de Nationale Schuld (IXA) over het jaar 2000

Staat behorende bij de financiële verantwoording over het jaar 2000

Rekening 2000

Nationale Schuld (IXA)

Onderdeel uitgaven en verplichtingen

		(1)			
Art.	Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting			
		Verplichtingen		Uitgaven	
		NLG1000	EUR1000	NLG1000	EUR1000
	TOTAAL			70 874 966	32 161 658
11	Vaste schuld			69 887 492	31 713 562
01	Rente vaste schuld	29 450 642	13 364 119	29 450 642	13 364 119
02	Aflossing vaste schuld	40 397 600	18 331 632	40 397 600	18 331 632
03	Agio bij inkoop schuld	0	0	0	0
04	Disagio bij uitgifte schuld	0	0	0	0
05	Overige uitgaven vaste schuld	39 250	17 811	39 250	17 811
12	Vlottende schuld			987 474	448 096
01	Rente vlottende schuld	986 474	447 642	986 474	447 642
02	Overige uitgaven vlottende schuld	1 000	454	1 000	454

¹ De gerealiseerde bedragen zijn steeds afgerond naar boven (op duizenden guldens).

Mij bekend,

De Minister van Financiën,

(2)				(3) = (2) - (1)			
Realisatie ¹				Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting			
Verplichtingen		Uitgaven		Verplichtingen		Uitgaven	
NLG1000	EUR1000	NLG1000	EUR1000	NLG1000	EUR1000	NLG1000	EUR1000
		97 468 700	44 229 368			26 593 734	12 067 710
		95 377 507	43 280 426				
28 266 539	12 826 796	28 266 539	12 826 796	- 1 184 103	- 537 323	- 1 184 103	- 537 323
64 624 278	29 325 219	64 624 278	29 325 219	24 226 678	10 993 587	24 226 678	10 993 587
2 053 571	931 870	2 053 571	931 870	2 053 571	931 870	2 053 571	931 870
221 695	100 601	221 695	100 601	221 695	100 601	221 695	100 601
249 342	113 146	211 424	95 940	210 092	95 336	172 174	78 129
		2 091 193	948 942				
2 090 877	948 799	2 090 877	948 799	1 104 403	501 156	1 104 403	501 156
316	143	316	143	- 684	- 310	- 684	- 310

Financiële verantwoording van de Nationale Schuld (IXA) over het jaar 2000

Staat behorende bij de financiële verantwoording over het jaar 2000

Rekening 2000

Nationale Schuld (IXA)

Onderdeel ontvangsten

Art.	Omschrijving	(1)		(2)		(3) = (2) - (1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Ontvangsten		Ontvangsten		Ontvangsten	
		NLG1000	EUR1000	NLG1000	EUR1000	NLG1000	EUR1000
	TOTAAL	58 459 625	26 527 821	42 042 952	19 078 260	- 16 416 673	- 7 449 561
11	Vaste Schuld	58 439 375	26 518 632	41 763 241	18 951 333		
01	Ontvangen rente bij uitgifte vaste schuld	1 191 775	540 804	1 395 598	633 295	203 823	92 491
02	Uitgifte vaste schuld	57 247 600	25 977 828	40 240 743	18 260 453	- 17 006 857	- 7 717 375
03	Agio bij uitgifte schuld	0	0	73 758	33 470	73 758	33 470
04	Disagio bij inkoop schuld	0	0	1 354	614	1 354	614
05	Overige ontvangsten vaste schuld	0	0	51 788	23 500	51 788	23 500
12	Vlottende Schuld	20 250	9 189	279 711	126 927		
01	Rente kortlopende vorderingen	0	0	66 429	30 144	66 429	30 144
02	Rentevergoeding op schatkist-saldo	20 250	9 189	213 282	96 783	193 032	87 594

Mij bekend,

De Minister van Financiën,

ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE REKENING

1. Inleiding

De algemene toelichting bij de rekening 2000 gaat in op de beleidsmatige aspecten van de financiering van de staatsschuld in 2000. In paragraaf 2 wordt ingegaan op de dekking van de financieringsbehoefte in 2000. In paragraaf 3 worden de omruiloperatie en de terugkoopfaciliteit besproken. De uitgifte van Dutch Treasury Certificates (DTC's) komen aan de orde in paragraaf 4. In paragraaf 5 wordt ingegaan op het risicomanagement van de staatsschuld. Paragraaf 6 geeft een overzicht van de beoordeelde garanties. Het geïntegreerd middelenbeheer komt aan de orde in paragraaf 7.

In de artikelsgewijze toelichting is per begrotingsartikel een vergelijking gemaakt tussen de raming bij de ontwerpbegroting 2000 en de realisatie. Daarbij zijn alleen verschillen groter dan 5% van het beschikbare bedrag bij ontwerpbegroting 2000 en een omvang van tenminste f 5 mln. toegelicht.

2. Dekking van de financieringsbehoefte in 2000

De financieringsbehoefte van het Rijk bedroeg in 2000 f 65,4 mld. Hiervan bestond f 64,6 mld. uit aflossingen van de gevestigde schuld. Het feitelijk tekort van het Rijk bedroeg f 0,8 mld. in 2000.¹ De totale financieringsbehoefte was daarmee f 8,2 mld. hoger uitgekomen dan geraamd bij ontwerpbegroting. De hogere financieringsbehoefte is het saldo van een lager feitelijk tekort (- f 16,0 mld.) en hogere aflossingen (+ f 24,2 mld.). Het feitelijk tekort is lager uitgevallen door hogere ontvangsten, waaronder de eenmalige opbrengsten van de UMTS-veiling (f 5,9 mld.), en lagere uitgaven van het Rijk. Daarnaast zijn de aflossingen hoger als gevolg van de omruiloperatie en de terugkoopfaciliteit in 2000. Door de vervroegde aflossing en inkoop van onderhandse leningen in 1999 is de reguliere aflossingsverplichting in 2000 komen te vervallen (f 1,2 mld.).

Tabel 1. Financieringsbehoefte van het Rijk in 2000 (op kasbasis, mld. gld.)

	Ontwerp-begroting	Realisatie	Vershil
1. Feitelijk financieringstekort	16,8	0,8	- 16,0
2. Aflossing gevestigde schuld	40,4	64,6	24,2
– w.v. regulier		39,2	- 1,2
– w.v. vervroegd en inkoop onderhands		8,4	8,4
– w.v. omruiloperatie		5,9	5,9
– w.v. terugkoopfaciliteit		11,1	11,1
3. Financieringsbehoefte (1+2)	57,2	65,4	8,2
– idem, exclusief vervroegd	57,2	40,0	- 17,2

¹ Voor de overheid als geheel is in 2000 een overschot gerealiseerd (volgens EMU-saldo). Het EMU-saldo wijkt af van het feitelijk financieringstekort. Voor een definitie van het EMU-saldo wordt verwezen naar Miljoenennota 2001.

De totale financieringsbehoefte (f 65,4 mld.) is voor het grootste deel gedekt op de kapitaalmarkt. Het kapitaalmarktberoep bedroeg in 2000 f 40,2 mld. Naast de dekking van de reguliere aflossingen omvat het kapitaalmarktberoep ook de uitgifte van leningen in verband met de omruiloperatie en vervroegde aflossingen. De overige financieringsbehoefte is vooral gedekt met de overschotten van de sociale fondsen (f 13,9 mld.). Daarnaast is de behoefte gedekt door in te teren op de uitzettingen op de geldmarkt, die eind 1999 zijn ontstaan door de

overfunding in dat jaar (f 6,5 mld.). Aan het eind van 2000 zijn de uitzettingen teruggebracht tot nihil. Verder is een klein deel van de financieringsbehoefte gedekt door een hogere uitgifte van DTC's.

Tabel 2. Dekking van de financieringsbehoefte van het Rijk in 2000 (mld. gld.)				
	Ontwerp-begroting	Realisatie	Verschil	
Financieringsbehoefte	57,2	65,4	8,2	
Dekking door:				
– Kapitaalmarktberoep	57,2	40,2	– 17,0	
– w.v. reguliere dekking		33,2		
– w.v. uitgifte i.v.m. omruiloperatie		7,0		
– Hogere uitgifte DTC's		1,0	1,0	
– Call-geld ultimo 2000		3,8	3,8	
– Interim uitzettingen ultimo 1999		6,5	6,5	
– Overschotten sociale fondsen		13,9	13,9	
Totale dekking	57,2	65,4	8,2	
Uitzettingen ultimo 2000	0,0	0,0	0,0	

De dekking van de reguliere behoefte (f 33,2 mld.) is gespreid over twee leningen. De ene lening is een 3-jarige lening met een couponrente van 4,75% (aflossing per 15 februari 2003). De andere lening betreft een 10-jarige lening met een couponrente van 5,5% (met aflossing op 15 juli 2010). Emissie van beide leningen vond plaats in meerdere tranches (zie tabel 3). Het gemiddelde effectieve rendement van de emissies was 5,21%. Bij ontwerp-begroting 2000 is uitgegaan van een rekenrente van 5,25%.

Tabel 3. Emissies voor de dekking van de reguliere financieringsbehoefte in 2000 (mld. gld.)				
Emissie maand	Naam lening	Uitgifte	Opbrengst	Effectief rendement
Januari	5,5% Nederland 2000 per 15 juli 2010	Eerste uitgifte	4,4	5,62
Februari	4,75% Nederland 2000 per 15 februari 2003	Eerste uitgifte	4,4	4,89
Maart	5,5% Nederland 2000 per 15 juli 2010	Vervoluitgifte	3,5	5,49
April	4,75% Nederland 2000 per 15 februari 2003	Vervoluitgifte	3,3	4,67
Mei	4,75% Nederland 2000 per 15 februari 2003	Vervoluitgifte	3,5	5,07
Juni	5,5% Nederland 2000 per 15 juli 2010	Vervoluitgifte	3,7	5,29
September	5,5% Nederland 2000 per 15 juli 2010	Vervoluitgifte	5,3	5,45
November	4,75% Nederland 2000 per 15 februari 2003	Vervoluitgifte	5,1	5,06
		Totaal	33,2	5,21

3. Omruil en terugkoopfaciliteit

Ter vergroting van de liquiditeit van de Nederlandse staatsschuld is in juli 1999 begonnen met de herstructurering van de staatsschuld door middel van een grote omruiloperatie. Deze omruiloperatie is in 6 rondes uitgevoerd. In maart 2000 is de laatste omruil geweest. In de ontwerp-begroting IXA voor 2001 is nader ingegaan op de resultaten van de omruiloperatie. Tabel 4 laat de aflossingen en emissies zien die in 2000 hebben plaatsgevonden ten behoeve van de omruil in februari en maart

2000.

Tabel 4a. Aflossingen uit hoofde van omruil in 2000 (mld. gld.)			
Emissie maand	Naam lening	Ingekocht bedrag	Koers van inkoop
Februari Maart	7,5% Nederland 1995 per 15 juli 2010	4,6	113,64
	7% Nederland 1993 per 15 februari 2003	1,0	105,59
	8,25% lening 1992 per 15 juni 2002	0,3	107,27
Totaal		5,9	

Tabel 4b. Emissies uit hoofde van omruil in 2000 (mld. gld.)					
Emissie maand	Naam lening	Uitgifte	Opbrengst	Koers van uitgifte	Effectief rendement
Februari maart	5,5% Nederland 2000 per 15 juli 2010	Vervoluitgifte	5,5	98,40	5,69
	4,75% Nederland 2000 per 15 februari 2003	Vervoluitgifte	1,5	99,64	4,88
		Totaal	7,0		

De herstructurering van de staatsschuld is in 2000 vervolgd door middel van een terugkoopfaciliteit voor openbare staatsleningen met een uitstaand bedrag van ten hoogste 2,5 mld. euro. In tabel 5 zijn de resultaten weergegeven van de terugkoop. Van 10 verschillende staatsleningen is in totaal f 11,1 mld. teruggekocht.

Tabel 5. Overzicht van de aflossingen als gevolg van de terugkoopfaciliteit in 2000 (mln. gld.)	
Naam lening	Ingekocht bedrag
8,25% lening 1992 per 15 februari 2002	776,6
8,25% lening 1992 per 15 juni 2002	1 884,9
7% lening 1993 per 15 februari 2003	602,9
7% lening 1995 per 15 juni 2005	1 600,0
6,75% lening 1995 per 15 november 2005	936,7
8,5% lening 1991 per 1 juni 2006	1 662,9
8,75% lening 1992 per 15 januari 2007	99,6
8,25% lening 1992 per 15 februari 2007	1 696,8
8,25% lening 1992 per 15 september 2007	1 430,7
7,5% lening 1995 per 15 april 2010	409,0
Totaal	11 100,1

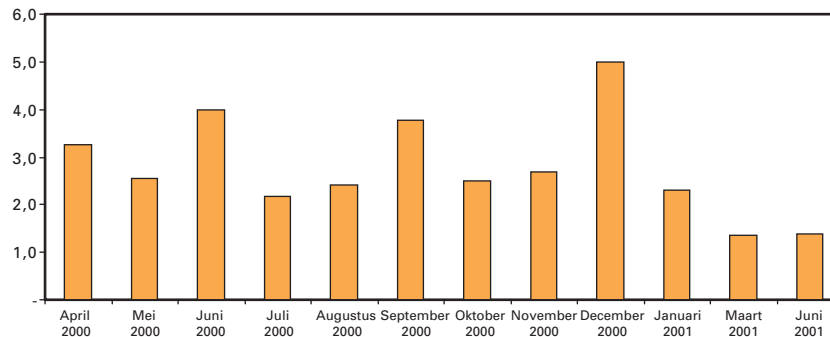
Naast aflossingen vanwege omruil of terugkoop is in 2000 f 5,6 mld. vervroegd afgelost als gevolg van de leningvoorwaarden. Vervroegde aflossing tegen pari is mogelijk als een clause is opgenomen waarin dat recht is bedongen. De beslissing tot vervroegde aflossing wordt genomen op basis van de actuele rente op de kapitaalmarkt. Indien aflossing, rekening houden met de te betalen boete, een bedrijfseconomisch

voordeel oplevert, wordt overgegaan tot vervroegde aflossing. Daarnaast is in 2000 f 2,8 mld. onderhandse schuld ingekocht.

4. Uitgifte van DTC's

In 2000 zijn 12 DTC-programma's uitgegeven met een totale omvang van f 74,5 mld. Gemiddeld was de omvang van ieder programma f 6,2 mld. Eind 2000 bedroeg het uitstaande volume van DTC's f 12,2 mld.

Grafiek 1. Totale omvang DTC-programma's in 2000 (in mld. euro's)

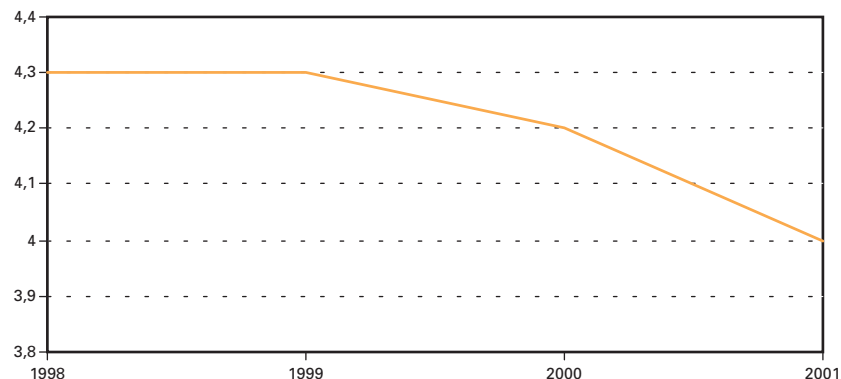
In 2000 is begonnen met de uitgifte van DTC's door middel van een veiling om op deze wijze de concurrentie en de transparantie bij de emissies te vergroten. Tijdens de veiling kunnen deelnemers aangeven tegen welk rendement zij een bepaalde hoeveelheid DTC's willen afnemen. De bidders kunnen een of meerdere prijs/hoeveelheidsbiedingen inleggen, waarbij voor iedere bieding een minimumvolume van 10 mln. euro geldt. Nadat de veiling is gesloten, worden de biedingen op rendement gesorteerd van laag naar hoog. De biedingen worden, te beginnen met het laagste rendement – de hoogste prijs – door de Staat geaccepteerd tot het gewenste volume is bereikt. Alle bidders met een geaccepteerd bod betalen uiteindelijk het rendement dat de markt ruimt: de uniforme toewijzingsprijs. Om te voorkomen dat het gewenste volume van de emissie wordt overschreden, kunnen de biedingen bij het hoogste, geaccepteerde rendement slechts gedeeltelijk worden toegewezen. Om een goede marktwerking te bevorderen bestaat de mogelijkheid de toewijzing per deelnemer te beperken tot 40% van het totale, per lening toegewezen bedrag. Op deze wijze wordt voorkomen dat één enkele partij in staat is de gehele emissie op te kopen. Uit het grote aantal biedingen blijkt dat de deelnemers vertrouwen hebben in het efficiënte en betrouwbare karakter van de veiling.

5. Risicomanagement

Eind 1997 is de Staat een Asset and Liability Management studie gestart ter voorbereiding op het vanaf 1-1-1999 te voeren financieringsbeleid. Door ingang van de derde fase van de EMU ontstond per die datum namelijk een vergaande eenwording van de Europese kapitaalmarkt, waarmee in het beleid rekening diende te worden gehouden. Eén van de onderdelen van het sindsdien gevoerde beleid betreft een herijking van het risicomanagement, die erop neerkomt dat de Staat een lange termijn doelportefeuille definieert waarin kosten en risico's worden afgewogen. Als uitvloeisel van het risicomanagement streeft de Staat naar een iets hoger renterisico op de schuldportefeuille dan voorheen. Omdat het sinds

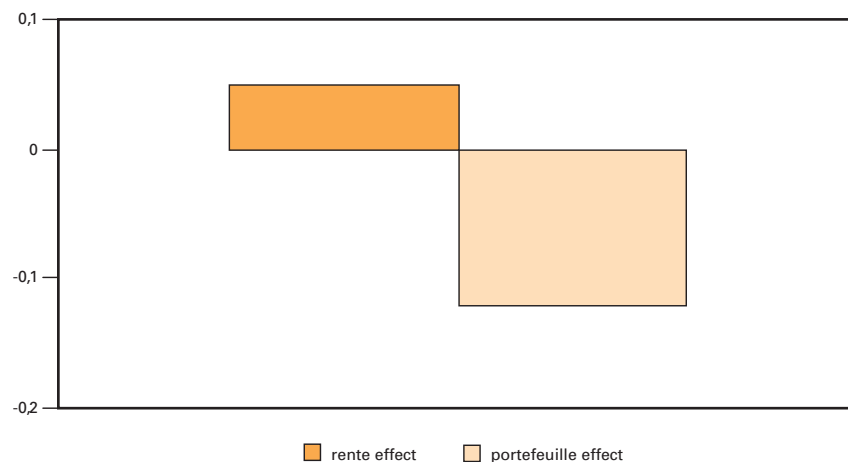
1999 gevoerde beleid sterke nadruk legt op liquiditeit en standaardisatie, wordt de beoogde doelportefeuille in beginsel gerealiseerd door emissies van grote leningen (minimaal 10 mld. euro uitstaand volume) in het 3- en 10-jaars segment. De lange termijn doelportefeuille kenmerkt zich op dit moment door een beperkt lagere duration (3,4 bij de eind 2000 geldende rentetarieven) en een iets hogere cash flow-at-risk dan in het verleden gebruikelijk was.¹ Om de ontwikkeling van het renterisico op de schuldportefeuille te monitoren, wordt het verloop van de duration en het herfinancieringspatroon van de staatsschuld gevolgd.

Grafiek 2: Ontwikkeling duration 1998–2001

Grafiek 2 geeft de ontwikkeling weer van de duration in de periode van 1998 tot en met 2000. Tevens is de verwachte ontwikkeling voor 2001 weergegeven. Een belangrijke kanttekening bij durationwaarden is dat de hoogte van de rente invloed heeft op de duration. Dit komt voort uit het feit dat de durationberekening gebruik maakt van contante waarden. Onderstaand wordt het effect dat in 2000 uitging van de rente gescheiden van de door middel van emissie bewerkstelligde durationverlaging.

Grafiek 3: Oorsprong daling duration in 2000

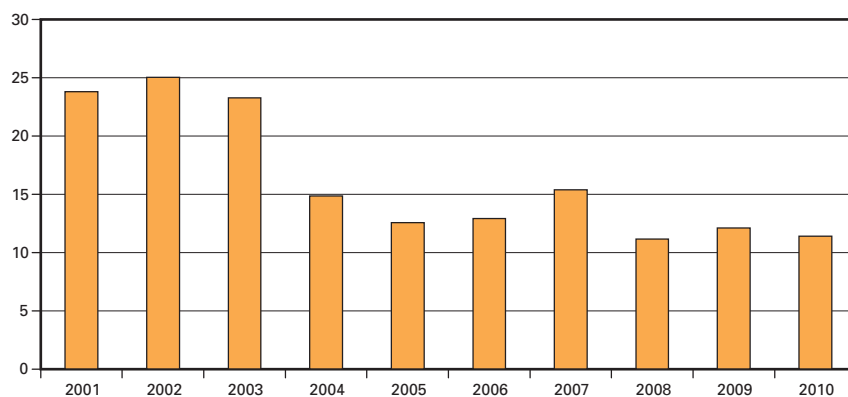

¹ De duration is een gewogen gemiddelde looptijd van de schuldportefeuille waarbij de contante waarde van verschillende cash flows als gewichten dienen. Cash flow-at-risk of begrotingsrisico is een maatstaf voor de, gegeven een bepaalde waarschijnlijkheidsmarge, mogelijk optredende fluctuaties in de rentelasten over een bepaalde periode.

Een over de jaren evenwichtig herfinancieringspatroon beperkt risico's; gespreide herfinanciering leidt immers tot spreiding van de momenten waarop de Staat naar de markt gaat. De doelportefeuille kenmerkt zich

dan ook door een evenwichtige opbouw van de schuldportefeuille die leidt tot een constant herfinancieringspatroon bij budgettair evenwicht. Naast de uitgiftestrategie heeft ook het in de afgelopen jaren uitgevoerde herstructureringsprogramma bijgedragen tot egalisatie van het herfinancieringspatroon. De onderstaande grafiek toont het patroon in de komende jaren.

Grafiek 4: Herfinancieringspatroon (in mld. euro's)

6. Garantieverlening

Bij het aangaan van door het Rijk gegarandeerde leningen beoordeelt het Agentschap de marktconformiteit van de rente in relatie tot de overige leningmodaliteiten. Daarbij is het uitgangspunt dat het rendement van dergelijke leningen in lijn moet zijn met dat van een vergelijkbare openbare staatslening, waarbij o.m. rekening wordt gehouden met de omvang van het te lenen bedrag. De procedure waarborgt dat de overheidssector zoveel mogelijk uniforme leningvoorwaarden hanteert.

De beoordeling van garanties heeft ook in 2000 op bovenvermelde wijze plaatsgevonden. De toenemende deelname aan het geïntegreerd middelenbeheer zal tot een lagere garantstelling in de toekomst leiden.

Tabel 6. Door het Ministerie van Financiën beoordeelde garanties (mln.gld.)

	Ministerie	1999 Totaal	2000 Totaal	w.v. herfinanciering	w.v. nieuw
XVI	VWS	309.3	101.0	90.6	10.3
XII	V&W	387.4	132.2		132.2
XIII	EZ	110.2	285.9	160.2	125.7
V	BuZa	82.6	220.4		220.4
VIII	OCW	1.5	217.2	217.2	
XIV	LNV	46.9	-		
Totaal		937.9	956.7	468.0	488.6

7. Geïntegreerd middelenbeheer

Naast de staatsschuld heeft begroting IXA tevens betrekking op het geïntegreerd middelenbeheer. Geïntegreerd middelenbeheer is het bundelen van financiële middelen van het Rijk met organisaties die onderdeel uitmaken van of gelieerd zijn aan de centrale overheid, zoals agentschappen, sociale fondsen en Rechtspersonen met een Wettelijke

Taak (RWT's). Bij de sociale fondsen wordt sinds 1997 geïntegreerd middelenbeheer toegepast. In sommige gevallen kunnen ook derden een rekening-courant met de schatkist hebben indien zij publieke gelden beheren. Van deze laatste is de Stichting Nationaal Restauratiefonds een voorbeeld.

Alle agentschappen nemen deel aan het geïntegreerd middelenbeheer. Dit hangt samen met hun status van onderdeel van een departement. Per ultimo 2000 hadden de agentschappen voor totaal f 9,7 mld. aan leningen open staan bij de schatkist. Het grootste deel hiervan vloeit voort uit de operatie waarbij de agentschappen zijn gaan lenen voor de financiering van het agentschapsvermogen, de zgn. vermogensconversie.

Ten aanzien van de RWT's is het beleid gericht op het bevorderen van deelname aan het geïntegreerd middelenbeheer. In 2000 is het geïntegreerd middelenbeheer uitgebreid met deelname van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, de Stichting Toezicht Effectenverkeer (STE) en worden de gelden die het Kabinet beschikbaar heeft gesteld in het kader van de Tegoeden Tweede Wereldoorlog, door de beherende stichtingen rentedragend aangehouden in de schatkist.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE REKENING

Verplichtingen en Uitgaven

11.02 Aflossing vaste schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Reguliere aflossingen	40 372,6	39 219,9	- 1 152,7
Niet reguliere aflossingen	25,0	25 404,4	+ 25 379,4
Totaal	40 397,6	64 624,3	+ 24 226,7
In EUR	18 331,6	29 325,2	+ 10 993,6

Het verschil wordt als volgt verklaard (x f 1 mln.):

Reguliere aflossingen

- Door de vervroegde aflossing en inkoop van onderhandse leningen in 1999 zijn reguliere aflossingen in 2000 komen te vervallen - 1 151,7
- Overige mutaties - 1,0
- 1 152,7

Niet reguliere aflossingen

- De mutatie heeft betrekking op de omruil operatie in februari en maart 2000 waarbij kleinere staatsleningen (gedeeltelijk) omgeruild zijn naar liquide leningen + 5 942,0
- De inkoop van openbare leningen in 2000 heeft geleid tot bijstelling van de niet reguliere aflossingen + 11 099,6
- Vervroegde aflossing en inkoop van onderhandse leningen in 2000 hebben geleid tot bijstelling van de niet reguliere aflossingen + 8 360,1
- Voor de amortisatie van Grootboekschuld wordt jaarlijks een stelpost raming opgenomen van f 25 mln. In 2000 is voor f 2,7 mln. geamortiseerd. De mutatie betreft een bijstelling op de raming - 22,3
+25 379,4

11.03 Agio bij inkoop schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Vershil
Totaal	0	2 053,6	+ 2 053,6
In EUR	0	931,9	+ 931,9

Het verschil wordt als volgt verklaard (x f 1 mln.):

- Bij de omruil operatie in februari en maart 2000, waarbij kleinere staatsleningen (gedeeltelijk) omgeruild zijn naar liquide leningen, is agio gerealiseerd + 706,2
- De mutatie heeft betrekking op het gerealiseerde agio dat verschuldigd is bij de inkoop van openbare en onderhandse leningen in 2000 + 1 347,4
+ 2 053,6

11.04 Disagio bij uitgifte schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Vershil
Totaal	0	221,7	+ 221,7
In EUR	0	100,6	+ 100,6

Het verschil wordt als volgt verklaard (x f 1 mln.):

- Bij de omruil operatie in februari en maart 2000, waarbij kleinere staatsleningen (gedeeltelijk) omgeruild zijn naar liquide leningen, is disagio gerealiseerd + 94,1
- Bij de uitgiften van de 5,5% lening 2000 per 15 juli 2010 (uitgifte in januari en maart 2000) en de 4,75% lening 2000 per 15 februari 2003 (uitgifte in februari, mei en november 2000) lag de koers onder pari waardoor disagio is gerealiseerd + 127,6
+ 221,7

11.05 Overige uitgaven vaste schuld

Verplichtingen

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Provisie en kosten	39,0	46,5	+ 7,5
Boete	0,0	202,6	+ 202,6
Overig	0,3	0,3	0,0
Totaal	39,3	249,3	+ 210,1
In EUR	17,8	113,1	+ 95,3

In 2000 zijn vervroegde aflossingen aangezegd die in 2001 worden geëffectueerd. De contractueel te betalen boete komt in de verplichtingen-administratie tot uitdrukking (zie ook toelichting uitgaven realisatie-overzicht van dit artikel).

Uitgaven

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Provisie en kosten	39,0	46,5	+ 7,5
Boete	0,0	164,6	+ 164,6
Overig	0,3	0,3	0,0
Totaal	39,3	211,4	+ 172,1
In EUR	17,8	95,9	+ 78,1

Het verschil wordt als volgt verklaard (x f 1 mln.):

Provisie en kosten

- Sinds 1 januari 1999 werkt het Agentschap met een stelsel van Primary Dealers om de internationale plaatsing van Nederlandse Staatsschuld verder te bevorderen en de concurrentiepositie van Nederlandse Staatsobligaties in de eurokapitaalmarkt te versterken. Voor de activiteiten van de Primary Dealers is in 2000 f 45,4 mln. betaald. Hiervan heeft f 26,6 mln. betrekking op de activiteiten uit de 2e helft van 1999. + 9,4
- De overige kosten op dit onderdeel, welke bestaan uit o.a. aanmaak waardepapier, drukken schuldbewijzen, advertentiekosten staatsleningen en kosten settlement systemen, zijn lager uitgevallen dan geraamd - 1,9
+ 7,5

Boete

- Het verschil tussen de oorspronkelijke begroting en de realisatie wordt veroorzaakt door de verschuldigde boete over in 2000 betaalde vervroegde aflossing van onderhandse leningen + 164,6

12.01 Rente vlottende schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Rente DTC's	867,9	1 130,9	+ 263,0
Rente overig kort papier	80,0	112,5	+ 32,5
Overige rentelasten	38,6	847,4	+ 808,8
Totaal	986,5	2 090,9	+ 1 104,4
In EUR	447,6	948,8	+ 501,2

Het verschil wordt als volgt verklaard (x f 1 mln.):

Rente DTC's

- Omdat de gerealiseerde rente bij uitgifte van DTC's hoger was dan de rekenrente bij de oorspronkelijk vastgestelde begroting, zijn de renteuitgaven voor de vlottende schuld hoger uitgevallen + 56,0
- Voor de dekking van tijdelijke schatkisttekorten wordt primair gebruik gemaakt van Dutch Treasury Certificates. In 2000 is een groter beroep gedaan op de uitgifte van DTC's voor het voorzien in de financieringsbehoefte. Hierdoor is de rente op de vlottende schuld toegenomen + 207,0
+ 263,0

Rente overig kort papier

- Naast de uitgifte van DTC's maakt de Staat gebruik van korte deposito-transacties en callgeld voor het dekken van tijdelijke schatkisttekorten. De mutatie heeft betrekking op de gerealiseerde rente op dit onderdeel doordat met name in de tweede helft van 2000 vaker gebruik is gemaakt van callgeld transacties voor het dekken van tijdelijk schatkisttekorten + 32,5

Overige rentelasten

- Rijksfondsen, agentschappen, Sociale fondsen en de RWT's houden tegoeden aan in de schatkist. De mutatie heeft betrekking op een hogere vergoeding in 2000 als gevolg van positieve saldi van deze fondsen in de schatkist. Hiertegenover staat de in rekening gebrachte rente door roodstanden in de schatkist (zie ontvangstenartikel 12.01) + 808,8

Ontvangsten

11.01 Ontvangen rente bij uitgifte vaste schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Bijbetaalde rente	800,0	598,8	- 201,2
Rente op leningen	391,8	796,8	+ 405,0
Totaal	1 191,8	1 395,6	+ 203,8
In EUR	540,8	633,3	+ 92,5

Het verschil wordt als volgt verklaard (x f 1 mln.):

Bijbetaalde rente

- Door maandelijkse emissies heeft de Staat het financieringsbeleid transparanter gemaakt. Dit is gerealiseerd door leningen te heropenen. Bij heruitgifte van bestaande leningen resulteert dit in de ontvangst van door de belegger bij te betalen lopende rente. De mutatie is het gevolg van een lager kapitaalmarktberoep waardoor de ontvangsten op dit artikel zijn gedaald - 235,4
- Bij de omruil operatie in februari en maart 2000, waarbij kleinere staatsleningen (gedeeltelijk) omgeruild zijn naar liquide leningen, is door beleggers opgelopen rente betaald + 34,2
- 201,2

Rente op leningen

- De mutatie heeft betrekking op de renteverrekening uit hoofde van het leenconvenant RGD. In de afrekening is tevens een correctie over 1999 opgenomen + 405,0

11.02 Uitgifte vaste schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Totaal	57 247,6	40 240,7	- 17 006,9
In EUR	25 977,8	18 260,5	- 7 717,4

Het verschil wordt als volgt verklaard (x f 1 mln.):

- Door het interen op uitzettingen ultimo 1999 daalt het kapitaalmarktberoep voor 2000 - 6 700,0

- De omruiloperatie in februari en maart 2000, waarbij kleinere staatsleningen (gedeeltelijk) omgeruild zijn naar liquide leningen, heeft tot bijstelling van het kapitaalmarktberoep geleid + 7 023,4
 - De inkoop van openbare leningen en de vervroegde aflossing en inkoop van onderhandse leningen heeft tot bijstelling van het kapitaalmarktberoep geleid + 11 817,9
 - Als gevolg van het aanhouden van positieve saldi in de schatkist door rijksfondsen, agentschappen en Sociale fondsen daalt het kapitaalmarktberoep. Daarnaast is er een groter beroep gedaan op DTC's (zie tevens uitgavenartikel 12.01) - 17 000,0
 - Het verschil tussen het begrote en gerealiseerde financieringstekort heeft tot bijstelling van het kapitaalmarktberoep geleid - 12 152,5
 - Bij het verkrijgen van de agentschap status van de Rijksgedebouwendienst (RGD) heeft het Agentschap van Financiën in 1999 door de RGD beheerde contracten overgenomen. Deze contracten hebben een stijgende restant hoofdsom + 4,3
- 17 006,9

11.03 Agio bij uitgifte schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Vershil
Totaal	0	73,8	+ 73,8
In EUR	0	33,5	+ 33,5

Bij de vervolgitgifte van staatsleningen in 2000 is agio gerealiseerd, doordat couponrentes van de geëmitteerde leningen hoger waren dan de geldende marktrendementen. Het gerealiseerde agio heeft betrekking op de uitgifte van de 4,75% lening 2000 per 15 februari 2003 (uitgifte in april 2000) en de 5,5% lening 2000 per 15 juli 2010 (uitgiften in juni en september 2000).

11.05 Overige ontvangsten vaste schuld

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Vershil
Totaal	0	51,8	+ 51,8
In EUR	0	23,5	+ 23,5

De mutatie heeft voornamelijk betrekking op een correctie van de rentecomponent in de tarieven die het agentschap RGD doorberekend aan gebruikers (f 51,5 mln.) Het overige heeft betrekking op de ontvangen provisie bij het afsluiten van leningen met de Sociale fondsen, agentschappen en RWT's in het kader van het geïntegreerd middelenbeheer.

12.01 Rente kortlopende vorderingen

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Totaal	0	66,4	+ 66,4
In EUR	0	30,1	+ 30,1

Het verschil heeft betrekking op de ontvangen rentevergoeding over aangehouden tegoeden in de schatkist van de Sociale fondsen, agentschappen en RWT's.

12.02 Rentevergoeding op schatkistsaldo

Realisatie-overzicht (bedragen x f 1 mln.)			
	Begroting	Realisatie	Verschil
Vergoeding op schatkistsaldo	2,3	1,9	- 0,4
Vergoeding op uitzettingen	18,0	211,4	+ 193,4
Rente inkoop DTC's	0,0	0,0	0,0
Totaal	20,3	213,3	+ 193,0
In EUR	9,2	96,8	+ 87,6

Stabilisatie van het schatkistsaldo bij DNB tussen 0 en 50 mln. euro heeft tot gevolg dat overschotten in de geldmarkt worden uitgezet door call- en call-fixe leningen en buy- en sellbacktransacties. De mutatie heeft betrekking op de gerealiseerde rente op deze transacties.

**Financiële verantwoording van de Nationale Schuld (IXA) over het
jaar 2000**

Saldibalans per 31 december 2000

NATIONALE SCHULD (IXA)
SALDIBALANS PER 31 DECEMBER 2000 (bedragen x f 1000)

DEBET			CREDIT		
Omschrijving	NLG1000	EUR1000	Omschrijving	NLG1000	EUR1000
1. Uitgaven t.l.v. de begroting 1998	0	0	2. Ontvangsten t.g.v. de begroting 1998	0	0
Uitgaven t.l.v. de begroting 1999	0	0	Ontvangsten t.g.v. de begroting 1999	0	0
Uitgaven t.l.v. de begroting 2000	97 468 695	44 229 365	Ontvangsten t.g.v. de begroting 2000	42 042 952	19 078 260
3. Liquide middelen	8	4	4. Rekening-courant RHB	38 363 235	17 408 477
5. Uitgaven buiten begrotingsverband	159 769	72 500	6. Ontvangsten buiten begrotingsverband	17 222 285	7 815 132
Sub-totaal	97 628 472	44 301 869	Sub-totaal	97 628 472	44 301 869
7. Openstaande rechten	0	0	7a. Tegenrekening openstaande rechten	0	0
9a. Tegenrekening extra-comptabele schulden	383 895 470	174 204 169	9. Extra-comptabele schulden	383 895 470	174 204 169
10. Voorschotten	0	0	10a. Tegenrekening voorschotten	0	0
11a. Tegenrekening openstaande verplichtingen	50 067	22 719	11. Openstaande verplichtingen	50 067	22 719
Totaal-generaal	481 574 009	218 528 758	Totaal-generaal	481 574 009	218 528 758

TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE SALDIBALANS PER 31 DECEMBER 2000 VAN DE NATIONALE SCHULD (IXA)

ALGEMENE TOELICHTING

Alle bedragen zijn opgenomen tegen nominale waarden en vermeld in duizenden guldens tenzij anders aangegeven. Relevante posten worden hieronder nader toegelicht. Hierbij is de nummering van de saldbalans aangehouden. Door afronding van bedragen op duizenden guldens, kunnen tellingen niet aansluiten bij de som der delen.

Specifieke toelichting per saldbalanspost

4. Rekening-courant RHB

Deze post geeft de financiële verhouding met de Rijkshoofdboekhouding weer. De bedragen zijn overeenkomstig de opgave van de Rijkshoofdboekhouding per 31-12-2000.

5. Uitgaven buiten begrotingsverband

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd.

	ultimo 2000	ultimo 1999
Callgeldleningen u/g	159 769	5 551 145
Buy/sellback	0	1 191 670
	159 769	6 742 815

De intra-comptabele vordering heeft betrekking op het per 31 december 2000 uitstaande saldo aan callgeldleningen.

6. Ontvangsten buiten begrotingsverband

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd.

	ultimo 2000	ultimo 1999
DTC's	12 208 553	11 190 439
Callgeldleningen o/g	5 013 440	1 190 003
Saldo derdenrekening	292	320
	17 222 285	12 380 762

De intra-comptabele schulden hebben betrekking op het per 31 december 2000 uitstaande saldo aan DTC's (Dutch Treasury Certificates) en de aangetrokken callgeldleningen. Het uitstaande bedrag aan DTC's heeft betrekking op 3 DTC-programma's met vervaldatum 31 januari 2001 (f 5,099 mld.), 30 maart 2001 (f 2,975 mld.) en 29 juni 2001 (f 4,134 mld.).

De derdenrekening heeft met name betrekking op gereserveerde opbrengsten van duplicatenrekeningen en waarborgkapitalen, welke worden aangehouden als onderpand bij voornamelijk infrastructurele projecten.

9. Extra-comptabele schulden

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd.

	ultimo 2000	ultimo 1999
Vaste schuld	383 857 278	408 272 788 ¹
Nog te betalen aflossing		
– naamschuld	36 350	250
– toonderschuld	1 842	2 763
	383 895 470	408 275 801

¹ Inclusief door het Agentschap van het Ministerie van Financiën overgenomen leasecontracten van de RGD.

De extra-comptabele schulden hebben betrekking op in het verleden binnen begrotingsverband geboekte ontvangsten, waarvan op termijn nog verrekening met derden zal plaatsvinden. Deze post betreft de staatsschuld (vaste schuld) en de aflosbaar gestelde, maar nog niet betaalde aflossing naamschuld en toonderschuld. De nog te betalen aflossing naamschuld wordt veroorzaakt doordat de betaaldatum samenvalt met een weekend.

11. Openstaande verplichtingen

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd.

	ultimo 2000	ultimo 1999
Binnen begrotingsverband	50 067	12 149
Buiten begrotingsverband	0	0
	50 067	12 149

De openstaande verplichting binnen begrotingsverband heeft betrekking op na 31 december 2000 te betalen boete op reeds aangezegde vervroegde aflossingen van onderhandse leningen (f 50 040 000) en provisie op geldmarkttransacties (f 27 007).

Niet opgenomen is een bedrag van f 20,6 mln. aan reeds vervallen maar nog niet betaalde rente. Dit bedrag bestaat voor f 18,9 mln. uit rente waarvoor de betaaldatum van de contracten samenviel met het laatste weekend van 2000, waardoor de daadwerkelijke betaling op de eerste werkdag van 2001 heeft plaats gevonden. De overige f 1,7 mln. bestaat uit nog niet opgevraagde rente grootboeken, -toonderschuld en geblokkeerde rente naamschuld. Deze openstaande verplichting per 31 december 2000 wordt, conform artikel 4 CW, niet op de saldi-balans vermeld, omdat de verplichting geacht wordt te zijn aangegaan op het moment van betaling.

BIJLAGEN BIJ DE SALDIBALANS IXA PER 31 DECEMBER 2000

Specificatie van de vaste schuld naar jaar van uitgifte¹ per 31 december 2000 (bedragen x f 1 mln.)

Jaar van uitgifte	Openbaar	Onderhands	Totaal ³
Vóór 1980	85,0	5,6	90,6
1987		2,5	2,5
1990		144,4	144,4
1991	37 860,9	6 286,3	44 147,2
1992	9 204,8	2 713,6	11 918,4
1993	46 663,0	1 364,5	48 027,5
1994	32 500,0	35,0	32 535,0
1995	30 102,6	75,0	30 177,6
1996	43 669,6		43 669,6
1997	30 052,4		30 052,4
1998	44 084,9		44 084,9
1999	57 491,0	1 282,7	58 773,7
2000 ²	40 233,4		40 233,4
Totaal ³	371 947,7	11 909,6	383 857,3

¹ Jaar van eerste uitgifte betekent dat ingeval van een heropening van een lening, het bedrag wordt opgenomen bij het oorspronkelijke jaar van eerste uitgifte van de (heropende) lening.

² In 2000 bedroeg het kapitaalmarktberoep f 40,2 mld. (inclusief omruiling).

³ Door afronding kan de som van de componenten afwijken van het totaal.

Omvang van de vaste en vlottende schuld en de vlottende vorderingen ultimo 2000 (x f 1mld.)

	Vaste schuld	Vlottende schuld	Totaal	Vlottende vorderingen
1993	365,6	3,0	368,6	0
1994	360,3	7,6	367,8	0
1995	383,9	12,5	396,4	0
1996	390,9	15,4	406,2	0
1997	393,5	12,9	406,4	1,1
1998	400,5	15,1	415,6	1,8
1999	408,3	12,4	420,7	6,7
2000	383,9	17,2	401,1	0,2

Bijlage bij de financiële verantwoording

Lijst van gebruikte termen en hun betekenis

Agentschap

Een agentschap is een onderdeel van een ministerie waarvoor een afwijkend beheer wordt gevoerd, met als doel een doelmatiger beheer te realiseren. Het Agentschap van het Ministerie van Financiën heeft niet de status van een agentschap, maar vormt een directie binnen de Generale Thesaurie.

Amortisatie

Aflossing op eerder uitgegeven leningen door inkoop.

Benchmarklening

Toonaangevende lening die een referentiekader biedt voor een bepaald looptijdsegment.

Buy- en sellbacktransactie

Een buy- en sellbacktransactie is een contante aankoop van een hoeveelheid stukken in combinatie met een gelijktijdig afgesloten termijnverkoop van dezelfde stukken (bijvoorbeeld staatsobligaties of DTC's). In de tussenliggende periode wordt de facto een bedrag in de geldmarkt uitgezet, waarover een rentevergoeding wordt ontvangen.

Call- en call-fixe leningen

Dagelijks opvraagbare geldmarktlening zonder onderpand met een looptijd van meestal 1 dag (call) tot enkele dagen (call-fixe).

Clearing

Systeem van collectieve afwikkeling van effectentransacties door af/bijbeschrijving op geld- en effectenrekeningen.

Disconto

Rente die vooraf wordt betaald.

Dutch State Loans (DSL's)

Engelse benaming voor Nederlandse staatsleningen.

Dutch Treasury Certificates (DTC's)

Schuldbewijzen met een korte looptijd uitgegeven door het Rijk om tijdelijke kastekorten van het Rijk te financieren. DTC's worden uitgegeven en verhandeld op discountobasis.

Economische en monetaire Unie (EMU)

Unie tussen EU-lidstaten, neergelegd in het Verdrag van Maastricht, waarbij in de derde fase sprake is van onherroepelijk vastgestelde wisselkoersen (met één munt) en volledig vrij kapitaalverkeer. In de EMU wordt een gecentraliseerd monetair beleid gevoerd door de Europese Centrale Bank (ECB). Tevens vindt coördinatie van het budgettaire beleid plaats.

Financieringsbehoefte van het Rijk

De som van het feitelijke financieringstekort en de aflossingen op de gevestigde staatsschuld.

Financieringstekort (feitelijk) van het Rijk

Het saldo van de relevante uitgaven en ontvangsten, minus de mutatie in het saldo van de derdenrekening.

MTS

MTS Amsterdam N.V., opgericht door de Staat der Nederlanden, de Primary Dealers en MTS S.P.A. Italië, om te voorzien in een elektronisch handelssysteem voor de secundaire handel in Nederlandse staatsleningen.

Liquiditeit

In een markt met voldoende liquiditeit kunnen grote posten verhandeld worden zonder dat dit een substantieel effect op de prijs (koers) heeft.

Rekenrente

Boekhoudkundig veronderstelde rente in begroting en meerjarencijfers.

Schatkistsaldo

Saldo op de rekening van het Rijk bij De Nederlandsche Bank.

Sell- en buybacktransactie

Een sell- en buybacktransactie is een contante verkoop van een hoeveelheid stukken in combinatie met een gelijktijdig afgesloten termijnaankoop van dezelfde stukken (bijvoorbeeld staatsobligaties of DTC's). In de tussenliggende periode wordt de facto een bedrag in de geldmarkt opgenomen, waarover een rentevergoeding wordt betaald.

Spread

Positief of negatief rentever verschil, b.v. tussen leningen met een verschillende looptijd of tussen leningen van verschillende landen.

Staatsschuld

Het totaal van de uitstaande geldelijke leningen van de Staat (gevestigde en vlottende schuld) is de bruto staatsschuld. Leningen met een oorspronkelijke looptijd van twee jaar of langer vormen de gevestigde staatsschuld. Leningen met een oorspronkelijke looptijd korter dan twee jaar vormen de vlottende staatsschuld.

Tender

Inschrijving op een openbare lening door opgaven van bedragen en maximum koersen waartegen men de obligaties wenst te verkrijgen.

Toonbankuitgifte

Uitgiftesysteem van openbare staatsleningen waarbij de inschrijving gedurende een langere periode open staat. Gedurende deze periode kan de uitgiftekoers worden aangepast. Dit biedt de mogelijkheid om flexibel in te spelen op zich wijzigende marktomstandigheden.

Yieldcurve

De yieldcurve is de relatie tussen de resterende looptijd van staatsleningen en de bijbehorende rendementen.